

Post-HBO Bedrijfsmaatschappelijk werk CHE voor professionals Social Work

De opleiding vanuit perspectief van de student

Goed werkgeverschap. Dat is veel meer dan op tijd de salarissen uitbetalen. Binnen jouw bedrijf of organisatie begeleid je bij of adviseer je over het welzijn van medewerkers. Je draagt bij aan de aanpak van psychosociale arbeidsbelasting en ziekte verzuim. Goed leiderschap, duurzaam HRM en een gezonde bedrijfscultuur zijn hierbij sleutelwoorden. Maar hoe pak je dat aan? Welke strategie moet je kiezen? En hoe zet je die om in een actieplan en ga je concreet aan de slag?

Dat ontdek en ontwikkel je tijdens de post-HBO Bedrijfsmaatschappelijk Werk aan de CHE. De opleiding bestaat uit drie modules. Je gaat eerst aan de slag met de competentie van het bedrijfsmaatschappelijk werk en de positioneringen in het krachtenveld binnen de organisatie. Daarna houd je je bezig met de strategische analyse en de strategische positionering en 'marketing' van bedrijfsmaatschappelijk werk. Klinkt theoretisch, maar we beloven je: je gaat ook praktisch aan de slag. Je leert bovendien in een kleine groep: met 4 tot 7 andere professionals. Dat zorgt voor veel interactie en een hoog leerrendement.

Kort gezegd: Deze opleiding is gericht op het strategisch positioneren van de discipline bedrijfsmaatschappelijk werk in het krachtenveld van het sociaal beleid binnen de eigen organisatie. De basis voor de opleiding is het boek van Tom van den Belt: *Bedrijfsmaatschappelijk werk, competentie en strategie.*

Doelstellingen

- Verkrijgen en vergroten van kennis van strategieën met betrekking tot positionering en het ontwikkelen van *inzicht in de toepassing daarvan* op het bedrijfsmaatschappelijk werk binnen de eigen organisatie.
- Aanleren van vaardigheden om deze strategieën om te zetten in een toepasbare vorm en actieplan op kortere termijn om problemen binnen de eigen organisatie aan te pakken en zo mogelijk tot een oplossing te komen.
- Ontwikkelen van een concreet plan voor strategische positionering van het BMW binnen de eigen organisatie en de implementatie daarvan in de vorm van een pilot-werkstuk.

Inhoud

- Module A: Competentie en positionering bedrijfsmaatschappelijk werk in relatie tot HRM, leiderschap en management. De competenties en het functioneel domein ten opzichte van de diverse disciplines binnen de organisatie worden vanuit diverse theorieën en vanuit de praktijk beschouwd. Dit geeft zicht op eigen mogelijkheden en aanknopingspunten voor verbeteringen binnen de eigen organisatie.
- Module B: Strategische analyse van en strategieontwikkeling voor het bedrijfsmaatschappelijk werk binnen de eigen organisatie. Welke krachten spelen zich af binnen jouw organisatie en hoe kun je daarbinnen de beste positie innemen om er voor te zorgen dat nu en op langere termijn gebruik gemaakt wordt van de dienstverlening van bedrijfsmaatschappelijk werk door leidinggevendenden.
- Module C: Strategische positionering en marketing van het bedrijfsmaatschappelijk werk. Deze module handelt over de vraag: Hoe 'verkoop' je jouw boodschap, jouw advies, effectief aan het management en de leidinggevendenden, en aan de medewerkers? Hierbij speelt het inzicht krijgen in de specifieke omstandigheden, en de kracht en beperkingen van eigen mogelijkheden en het benutten van kansen om het effect van het bedrijfsmaatschappelijk werk te laten zien binnen de eigen organisatie.

Docent

De docent van deze opleiding is dr. Tom van den Belt. De opleiding is door hem ontwikkeld en al bijna 25 jaar door hem gegeven. Hij is aanvankelijk HBO opgeleid als agoog en VO-opgeleid als organisatie-agoog. Zijn masterthesis organisatiesociologie (1992) ging over de strategische positionering van het bmw binnen het krachtenveld van de arbeidsverhoudingen. Hij heeft diverse publicaties o.a. over bmw, leiderschap en HRM. Zijn proefschrift (managementwetenschappen) handelt over ethiek van leiderschap en HRM. Naast inhoudelijke scholing in b.v. Presentiebenadering, is hij opgeleid tot filosoof-eticus van de managementwetenschappen.

Vier kernbegrippen

Deze post-HBO bedrijfsmaatschappelijk werk kent vier kernbegrippen: competentie, strategie, positionering en profilering. In de opleiding verhouden de vier kernbegrippen zich volgens onderstaand schema met elkaar, waarbij de modules worden aangegeven, waarbij de combinatie van twee kernbegrippen het accent krijgen:

	Positionering	Profilering
Competentie	A1	A2
Strategie	B1 & B2	C1 & C2

Voor de opleiding wordt gebruik gemaakt van adequate literatuur, een aantal readers en tussentijds worden actuele artikelen of onderzoeksrapporten gemaild.

Competenties in de opleiding

In deze post-HBO zijn we gericht op het versterken van vijf functiecompetenties, die in de opleiding aan de orde komen. Deze competenties zijn volgens onderstaande beschrijving in de opleiding geïntegreerd:

a. *Transparante en resultaatgerichte managementondersteuning*

Door de competentie van het bedrijfsmaatschappelijk werk in een theoretisch kader te plaatsen wordt voor de bmw-er duidelijk wat zijn eigen functionele domein is en dat van de disciplines en commandanten waarmee samengewerkt wordt. De bmw-er kan daardoor op een heldere manier duidelijk maken aan de leidinggevenden en overige SMT leden wat de eigen bijdrage kan zijn in de concrete situaties. Registratie van interventies en van effecten daarvan, maar ook de presentatie aan de belanghebbenden zijn onderdelen van de opleiding. Hierbij valt te denken aan concrete rapportage aan commandanten, maar ook het schrijven van een artikel in bijvoorbeeld interne communicatie zoals het personeelsblad of -nieuwsbrief.

b. *Strategische positionering*

Dit is de gehele B module. We gaan vanuit de verschillende beleidsniveaus (korte en lange termijn) de doelen van het bmw en die van de organisatie koppelen aan doelen die over een bepaalde periode behaald moeten worden. Zo worden doelen op korte en op langere termijn geformuleerd. Hierdoor wordt elke handeling en elk project geplaatst binnen en getoetst aan de geformuleerde doelen. Door een analyse te maken van de specifieke situatie op het onderdeel of de kazerne, of de opvattingen van de commandanten op verschillende niveaus leren de bmw-ers op welke verschillende manieren een strategische positionering mogelijk kan zijn en bovendien, wat zij daar zelf aan kunnen doen.

- c. *Verantwoordelijkheden nemen in het verhelderen van beleidsuitgangspunten*
De bmv-ers leren door de theorie helder te zien welke verantwoordelijkheden er zijn voor de bmv-er en voor de andere disciplines en functionarissen. Hierbij gaat het over verschillende beleidsgebieden van het totaal aan bedrijfsvoering en het analyseren van de uitgangspunten uit het geformuleerde of het gevoerde beleid. De bmv-er leert vervolgens om van daaruit het management te adviseren.
- d. *Inspelen op verschillende beleidsniveaus*
Steeds wordt er aandacht gegeven aan inspelen op de verschillende beleidsniveaus voor de bedrijfsmaatschappelijk werker: zijn eigen beleid binnen zijn eigen afdeling/organisatie, het evt. beleid binnen het bmv-team en het beleid op landelijk niveau van de landelijk bmv-functiegroep van de Beroepsvereniging BPSW.
- e. *Samenwerken in projectvorm*
Gedurende de opleiding wordt gewerkt aan een afstudeerproject in de vorm van een projectwerkstuk. Dit werkstuk moet een voorstel bevatten van een uit te voeren pilot-project. Door het werkstuk leert de bmv-er twee belangrijke zaken: de noodzaak van het samenwerken met allerlei betrokken functionarissen en de mogelijkheid om de positie van het bmv te versterken.

De genoemde vijf competenties komen dus gedurende de hele opleiding steeds weer in een andere vorm en vanuit een ander theoretische en praktische invalshoek terug en vormen daarmee de kern van deze Post-HBO opleiding.

Resultaten uit het verleden

De resultaten, die in het verleden met deze opleiding behaald zijn, bieden zeker een garantie voor de toekomst. Al meer dan twintig jaar hebben BMW-ers deze Post-HBO opleiding gevolgd. Er is bij de docent veel kennis aanwezig over de specifieke dynamiek binnen de arbeidsorganisaties en de positie van het bedrijfsmaatschappelijk werk daarbinnen. De bedrijfsmaatschappelijk werkers hebben een sterk besef gekregen van de eigen competentie, waardoor de samenwerking met andere disciplines en functionarissen aantoonbaar beter werd. Uit de pilot-projecten zijn directe en concrete resultaten gerealiseerd. Hierbij kan b.v. gedacht worden aan meer productiviteit en minder ziekteverzuim. Uit de evaluaties blijkt steeds weer een hoge waardering voor het leereffect van de student en voor de docent, zoals hieronder te lezen is.

Leereffect door programmering en groepsomvang

De opleiding bestaat uit zoals gezegd drie modules, die verdeeld zijn over zes opleidingsdagen, elke module beslaat twee dagen. De hele opleiding is verspreid over ongeveer vier maanden. De opleidingsdagen van deze opleiding wordt steeds met een tussenperiode van een aantal weken tussen de modules gegeven. We hebben gemerkt aan de feedback van de studenten dat het leereffect dan hoog is. Datgene wat tijdens de studiedagen wordt geleerd, wordt dan ook in de praktijk getoetst.

Waardering

Een paar reacties van studenten, te vinden in het recente evaluatierapport: <http://www.beltomadvis.nl/wp-content/uploads/2017/03/Analyse-Transfer-PHBO-BMW-09-02-2017.pdf>. Hieruit blijkt de praktische toepasbaarheid binnen de eigen praktijk en het leerrendement van de opleiding.

- “Het meeste sprak mij aan is dat je in een kleine groep werkt, waardoor je een hoog leertempo bereikt en dat er veel ruimte is voor interactie.”
- “De deskundigheid van de leerkracht en de interactie in de groep die hij op een mooie manier teweeg bracht.”

- “De docent Tom die ook echt uit ervaring weet waar hij over praat en zelf ook verschillende studies en onderzoeken heeft gedaan, boeken geeft geschreven en instrumenten heeft bedacht/ ontwikkeld”
- “De stof die wordt aangeboden waardoor het mogelijk werd om zelfreflectie te ontwikkelen. Daardoor werd het mogelijk om over de positie van Bedrijfsmaatschappelijk werk binnen de organisatie praktisch, strategisch te bekijken en om te kijken hoe je er tactisch mee om kan gaan.”
- “De focus lag op het proces van leren, literatuur bestuderen in combinatie met het bespreken van praktijk vraagstukken in een context met professionals. Door middels een werkstuk komt dit samen en creëer je een eigen product. Dit sprak mij zeer aan!”

Groepsomvang

De groepsomvang voor deze opleiding is van vier tot maximaal studenten. In de praktijk is steeds weer gebleken dat deze omvang ideaal is, daardoor heeft de opleiding een zeer hoog interactieniveau. De interactie is door deze groepsomvang vrijwel altijd centraal gericht, heeft betrekking op de inhoud en er zijn vrijwel geen ‘randgesprekken’. De betrokkenheid van de studenten blijft steeds hoog, afgeleid worden, of ‘even wegdromen’ is niet mogelijk. De deelnemers krijgen allen optimaal persoonlijke aandacht, waardoor de integratie van theorie en praktijk maximaal kan zijn. Dat blijkt ook vaak uit de evaluatie van de opleiding door de deelnemers.

Toelatingseis

De student dient over een HBO opleidings- c.q. werkniveau te beschikken in een mensgerichte discipline. Werk en werkervaring als bedrijfsmaatschappelijk werker hebben uiteraard de voorkeur, maar zijn niet vereist. Juist door deze opleiding maken studenten het voor zichzelf mogelijk om deze functie te gaan vervullen.

Maatwerk

Door de jarenlange ervaring van deze opleiding met BMW is de inhoud van de opleiding in feite maatwerk geworden. De voorbeelden, waarmee de theorie van de opleiding praktisch wordt vertaald gaan over alle organisatieonderdelen, van werkvloer naar topmanagement. Het is van groot belang dat alle zes de opleidingsdagen gevolgd worden. Door het kleine aantal deelnemers per opleidingsgroep is regelmatig een aanpassing van de planning mogelijk geweest als iemand plotseling niet kon deelnemen. In bijzondere situaties is het voorgekomen dat BMW-ers op een individuele wijze de opleiding hebben afgerond.

Planning

In de praktijk worden vaak twee groepen per jaar gestart. De zomergroep start in mei en eindigt begin oktober en de najaarsgroep start begin september en eindigt in december. De opleidingsdata worden ruim van tevoren bekend gemaakt op de websites van de CHE en van Beltom Advies. De opleidingslocatie bevindt zich in Barneveld.

Accreditatie

De opleiding is als enige post-HBO Bedrijfsmaatschappelijk werk geaccrediteerd door het Post-HBO register. Deelnemers aan deze opleiding ontvangen na afloop van de opleiding een centraal geregistreerd Post-HBO diploma.

Ook is deze opleiding erkend door het Registerplein (beroepsregister voor Sociaal Professionals). Het Registerplein heeft de opleiding gehonoreerd met 16 registerpunten voor de deelnemers.

Kosten

Deelname aan deze post-HBO opleiding kost
€ 2695,00. Dit bedrag is incl. lunches, koffie/thee en benodigde literatuur.

Relatie met Functiegroep BMW

De docent heeft een goed contact met de Functiegroep BMW van de beroepsvereniging BPSW. Regelmatig wordt getoetst of de kern-inhoud van deze Post-HBO (nog) aansluit bij wat nodig is in de beroepspraktijk van het bedrijfsmaatschappelijk werk. De docent is betrokken geweest als adviseur bij de inhoud van de website van de Functiegroep en bij het formuleren van de missie/visie van het bmw. Bij het tweejaarlijks congres van de FG BMW in maart 2018 is de docent betrokken als workshopleider. Tijdens het Jubileumcongres Bedrijfsmaatschappelijk werk ter gelegenheid van het vijftienvigjarig bestaan van deze Post-HBO opleiding op 7 november 2018 is de FG betrokken. Bij de boekpresentatie wordt het eerste exemplaar van het genoemde boek *Ethiek van goed werkgeverschap/goed werknemerschap* van Tom van den Belt aan de voorzitter van de FG BMW overhandigd.

Follow up mogelijkheid

Als vervolg op deze post-HBO opleiding is er de mogelijkheid van supervisie of begeleide intervisie door de docent. Daarnaast is het mogelijk dat de docent wetenschappelijk onderzoek van het bmw naar inzet en effectiviteit van bedrijfsmaatschappelijk werk uitvoert of begeleid.

Informatie

Nadere informatie, bijv. over de persoonlijke situatie of leervragen, kunnen gekregen worden van de docent dr. Tom van den Belt, tvdbelt@beltomadvies.nl of 0342 401629.